

Sygn. akt XP 788/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2020 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Chlipała-Koziół

Protokolant: Katarzyna Kunik

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2020 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **R. B.**

przeciwko: **(...) we W.**

o odprawę emerytalną

I. zasądza na rzecz powoda R. B. od strony pozwanej (...) we W. kwotę 23.061,30 zł (dwadzieścia trzy tysiące sześćdziesiąt jeden złotych i 30/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 maja 2019 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy emerytalnej;

II. zasądza na rzecz powoda od strony pozwanej kwotę 2700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

III. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.843,55 zł;

IV. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Powód **R. B.** w pozwie z dnia 29.10.2019 r. domagał się zasądzenia od strony pozwanej – (...) we W. kwoty 23.061,30 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 01.05.2019 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej, a także zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód wskazał, że z uwagi na treść art. 92¹ § 1 k.p. oraz art. 48 ust. 1 pkt 6 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Strefy Budżetowej, spełnił wszystkie przesłanki otrzymania odprawy emerytalnej. Wskazał, że w dniu 4.11.1977 rozpoczął zasadniczą służbę wojskową, a w okresie od 9.04.1979 r. do 30.09.2002 r. pełnił zawodową służbę wojskową. Powód od dnia 1 października 2002 r. posiada uprawnienia do emerytury wojskowej. W związku z zakończeniem służby wojskowej powód otrzymał odprawę na podstawie art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. W okresie od 12.11.2002 r. do 30.04.2019 r. powód był zatrudniony u strony pozwanej. Pismem z dnia 30.04.2019 r. powód wystąpił do pozwanej o wypłatę odprawy emerytalnej w związku z przejściem na emeryturę, jednak pozwana odmówiła zapłaty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13.12.2019 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nakazał stronie pozwanej, aby zapłaciła powodowi kwotę 23.061,30 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 01.05.2019 r. do dnia zapłaty i kwotę

2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wniosła w tymże terminie sprzeciw.

Od wydanego nakazu zapłaty strona pozwana (...) **we W.** wniosła sprzeciw, w którym zaskarżyła nakaz zapłaty w całości i wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana wskazała, iż powództwo jest bezzasadne i nie zasługuje na uwzględnienie. Podała, iż przesłanką nabycia prawa do wskazanego świadczenia jest zaprzestanie pracy z powodu przejścia pracownika na emeryturę, co nie zostało spełnione

w przypadku powoda. Ponadto, powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, strona pozwana zarzuciła, iż skoro powód w dacie rozwiązania z nim umowy o pracę, tj. w dniu 30.04.2019 r. nie spełniał warunków do nabycia prawa do emerytury, to żądanie zasądzenia na jego rzecz odprawy emerytalnej nie zasługuje na uwzględnienie. W ocenie pozwanej, powód nie wykazał zaistnienia żadnej z przesłanek przyznania odprawy emerytalnej poza rozwiązaniem stosunku pracy.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. B. urodził się (...) W dniu 4.11.1977 rozpoczął zasadniczą służbę wojskową. W okresie od 9.04.1979 r. do 30.09.2002 r. pełnił zawodową służbę wojskową. Od dnia 1 października 2002 r. powód posiada uprawnienia do emerytury wojskowej. W związku z zakończeniem służby wojskowej powód otrzymał odprawę na podstawie art. 84 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Dowód: - okoliczności bezsporne, a nadto:

- decyzja o przyznaniu emerytury wojskowej k. 12

W okresie od 12.11.2002 r. do 30.04.2019 r. powód był zatrudniony u strony pozwanej na stanowiskach obsługi magazynu mps, robotnika magazynowego, magazyniera. Umowa uległa rozwiązaniu przez wypowiedzenie przez pracownika.

Dowód: - okoliczności bezsporne, a nadto:

- świadectwo pracy k. 15

Po rozwiązaniu umowy o pracę ze stroną pozwaną powód nie podjął kolejnego zatrudnienia i pobiera emeryturę wojskową.

Powodowi nie została wypłacona odprawa emerytalna.

Dowód: - przesłuchanie powoda k. 122 v

Pismem z dnia 30.04.2019 r. powód zwrócił się do strony pozwanej o wypłacenie mu odprawy emerytalnej zgodnie z art. 92¹ § 1 k.p. i art. 48 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej. Pozwana odmówiła wypłaty.

Dowód: - pismo powoda k.16

- pismo pozwanej k. 17

Zgodnie z obowiązującym u strony pozwanej Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej (zwany dalej: (...)) pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna

w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia – po co najmniej 35 latach pracy. (art. 48 ust. 1 pkt 6 (...))

Odprawę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustaleniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, przy czym przy ustalaniu okresu pracy, o którym mowa w ust. 1 stosuje się odpowiednio postanowienia art. 37 ust. 3 i 4 Układu. (art. 48 ust. 2 i ust. 3 (...)).

Stosownie natomiast do treści art. 37 ust. 3 i ust. 4 (...) do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia (ust. 3) a także okresy odbywania czynnej służby wojskowej, okresy odbywania służby w organach bezpieczeństwa publicznego, a także w Milicji Obywatelskiej i Służbie Więziennej oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze z wyłączeniem okresów nauki w szkołach, o których mowa w art. 155 § 1 k.p. (ust. 4)

Jednocześnie zgodnie z art. 48 ust. 4 (...) pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Dowód: - Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej, k. 22-66

Średnie jednomiesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 3.843,55 zł brutto.

Dowód: - okoliczności bezsporne, a nadto k. 95 i k. 96

Odprawa emerytalna, stanowiąca równowartość sześciomiesięcznego wynagrodzenia powoda wynosi 23.061,30 zł.

Dowód: - okoliczności bezsporne, a nadto k. 96

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 23.061,30 zł, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1.05.2019 r., tytułem odprawy emerytalnej.

Strona pozwana domagała się oddalenia powództwa.

Materialnoprawną podstawę roszczenia powoda stanowi art. 92¹ § 1 k.p., w myśl którego pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

W doktrynie wskazuje się, że z literalnego brzmienia cytowanego przepisu wyprowadzić można cztery przesłanki nabycia prawa do odprawy pieniężnej: 1) spełnienie przez pracownika warunków uprawniających do jednego z tych świadczeń, 2) przejście na emeryturę lub rentę, 3) rozwiązanie stosunku pracy oraz 4) związek między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę lub rentę. Wyrażony jest także pogląd, zgodnie z którym kodeksowa regulacja odpraw emerytalnej i rentowej ma charakter powszechny, wyznaczając „minimalny standard” w tym zakresie (por. wyrok SN z 9.12.2015 r., I PK 1/15, LEX nr 1959540). Przepisy branżowe i zakładowe mogą, przy zachowaniu zasady uprzywilejowania, wprowadzać odmienne warunki nabywania prawa do odprawy i ustalać inną ich wysokość (Wagner, Barbara. Art. 92(1). W: Kodeks pracy. Komentarz, wyd. VII. Wolters Kluwer Polska, 2017).

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na zasadności przyznania powodowi prawa do przedmiotowej odprawy, przy uwzględnieniu, iż powód uprzednio otrzymał odprawę w związku ze zwolnieniem ze służby, nadto przeszedł na emeryturę wojskową, nie zaś emeryturę powszechną.

W ocenie Sądu Rejonowego, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2015 r. (sygn. akt I PK 1/15, Legalis) nie pozostawia wątpliwości co do zasadności przyznania powodowi prawa do odprawy emerytalnej w oparciu o art. 92¹ § 1 k.p.

W cytowanym orzeczeniu Sąd Najwyższy wskazał, że zmiana statusu pracownika lub pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta jest przejściem na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Dopóki bowiem trwa stosunek pracy, osoba posiadająca ustalone prawo do emerytury lub pobierająca to świadczenie nie przestaje być pracownikiem. Sąd Najwyższy podkreślił, że zmiana statusu prawnego posiadającego równocześnie niejako podwójny status (pracownika i emeryta) wyraża się w tym, że traci on ten status i staje się emerytem, a przy tym jest to następstwem ustania stosunku pracy, pozostającego w związku z przejściem na emeryturę. Dla tak rozumianego przejścia na emeryturę, jak wskazał Sąd Najwyższy, bez znaczenia pozostaje okoliczność nabycia uprawnień do emerytury przed nawiązaniem stosunku pracy, chyba że pracownik już wcześniej skorzystał z uprawnienia do takiej odprawy.

Sąd Najwyższy jednoznacznie skrytykował stanowisko sądów I i II instancji, które jednomyślnie przyjęły, iż odprawa emerytalna przysługująca na podstawie art. 92¹ § 1 k.p. ma taki sam charakter jak odprawa wypłacana aktualnie na podstawie art. 94 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych, a zatem nie ma jakichkolwiek racjonalnie uzasadnionych podstaw, aby żołnierz, który otrzymał odprawę o charakterze i funkcjach odprawy emerytalnej, otrzymał świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. W tym zakresie Sąd Najwyższy wskazał, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem, a odprawa przewidziana w ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych nie jest świadczeniem ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. W konsekwencji otrzymanie odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza – na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. – prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika.

Sąd Najwyższy odniósł się także negatywnie do stwierdzenia sądu II instancji w zakresie, w jakim ten wskazał, że świadczenie przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przysługuje jedynie w razie ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wobec czego uprawnienie do odprawy emerytalnej nie powstanie w związku z przejściem na emeryturę wojskową. Sąd Najwyższy wskazał, że omawiany przepis nie formułuje takiego wymagania, jak czynił to wprost art. 39 k.p. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 czerwca 2004 r. W ocenie Sądu Najwyższego zaprezentowana przez Sąd Okręgowy wykładania prowadziłaby do pozbawienia prawa do odprawy emerytalnej zarówno pracownika, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę, jednak przysługującą z odrębnego Funduszu Emerytur Pomostowych, jak i pracownika, który w sytuacji zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz emerytury wojskowej wybrał to ostatnie świadczenie jako korzystniejsze. Tym samym uprawnienie wynikające z art. 92¹ § 1 k.p. nie jest uwarunkowane przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto, jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11.10.2007 r. w sprawie III PK 40/07 (LEX nr 338805) użyte w art. 92¹ § 1 k.p. sformułowanie „przejście na emeryturę” oznacza zamianę statusu pracownika lub pracownika-emeryta na status wyłącznie emeryta, w związku z czym przewidziana w tym przepisie odprawa emerytalna przysługuje pracownikowi, jeżeli rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w związku z tak rozumianym przejściem pracownika na emeryturę, choćby ją wcześniej pobierał, chyba że już wcześniej skorzystał z uprawnienia do tej odprawy.

Sąd Rejonowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w cytowanych wyrokach, a także zawarł w nich argumentację prawną.

Odnosząc powyższe do stanu faktycznego niniejszej sprawy wskazać należy, że w przypadku powoda zostały spełnione wszystkie przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, o której mowa w art. 92¹ § 1 k.p., przy braku zaistnienia przesłanki negatywnej z art. 92¹ § 2 k.p. Niewątpliwie powód spełnił warunki uprawniające do emerytury,

co wynika wprost z decyzji o przyznaniu emerytury wojskowej z dnia 17 grudnia 2010 r. Bez znaczenia pozostaje przy tym, iż powód spełnił warunki uprawniające do emerytury wojskowej, a nie emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z dniem 30 kwietnia 2019 r. uległ rozwiązaniu stosunek pracy łączący strony, w tym powoda, mającego niejako podwójny status pracownika – emeryta. Z dniem 1 maja 2019 r. nastąpiła w przypadku powoda zmiana statusu pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta, co należy uznać za przejście na emeryturę w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. Między rozwiązaniem stosunku pracy i przejściem na emeryturę istniał związek czasowy.

Otrzymanie przez powoda odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej nie wyłączało prawa do odprawy emerytalnej na podstawie art. 92¹ § 2 k.p.

Sąd miał przy tym na uwadze, że w Ponadzakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej w zasadzie powielono treść art. 92¹ k.p., a w sposób szczegółowy odniesiono się do wysokości przysługującego świadczenia. Tym samym poczynione przez Sąd rozważania dotyczące wykładni art. 92¹ k.p. będą miały odpowiednie zastosowanie do interpretacji postanowień ponadzakładowego układu zbiorowego pracy.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 pkt 6 (...), pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia – po co najmniej 35 latach pracy.

Skoro zatem powód spełnił przewidziane w art. 92¹ § 1 k.p. przesłanki przysługiwania prawa do odprawy emerytalnej, zaś zgodnie z postanowieniami Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej po co najmniej 35 latach pracy odprawa emerytalna należy się w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, na rzecz powoda należało zasądzić odprawę emerytalną w żądanej przez niego, bezspornej co do kwoty wysokości.

Sąd zważył, że termin wymagalności świadczenia jakim jest odprawa emerytalna przypadał na dzień rozwiązania stosunku pracy, tj. na dzień 30 kwietnia 2019 r. Od dnia następnego, tj. od dnia 1 maja 2019 r., strona pozwana pozostawała w opóźnieniu z zaspokojeniem roszczenia powoda. Od tego zatem dnia należało liczyć ustawowe odsetki za opóźnienie od zasądzonej tytułem odprawy emerytalnej kwoty.

Ustalając w większości bezsporny stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w tym zwłaszcza na dokumentacji zgromadzonej w aktach osobowych powoda, a także na treści Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej oraz zaświadczeniu o wysokości wynagrodzenia powoda, albowiem nie budziły one wątpliwości stron ani Sądu. Dowód z przesłuchania powoda korespondował z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Wyjaśnienia powoda były logiczne, spontaniczne i korespondowały ze zgromadzonymi dokumentami, Sąd uznał je zatem za w pełni wiarygodne.

Mając na uwadze powyższe, **w punkcie I sentencji wyroku** zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 23.061,30 zł brutto z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 maja 2019 r. do dnia zapłaty, tytułem odprawy emerytalnej.

Orzeczenie o kosztach jak **w punkcie II sentencji wyroku** znajduje podstawę w treści art. 98 k.p.c. Strona pozwana obowiązana jest, na gruncie art. 98 k.p.c., do zwrotu przeciwnikowi na jego żądanie kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Kosztami tymi w niniejszym postępowaniu były koszty zastępstwa procesowego powoda, które wyrażały się kwotą 2 700 zł, ustaloną zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804).

W punkcie III sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 477² § 1 k.p.c. nadał wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.843,55 zł, stanowiącej równowartość jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda (1/6 kwoty odprawy, stanowiącej sześciokrotność wynagrodzenia liczonego wg zasad dla ekwiwalentu).

W punkcie IV sentencji wyroku nieuiszczone koszty sądowe Sąd zaliczył na rachunek Skarbu Państwa. Rozstrzygnięcie to znajduje oparcie w art. 108 k.p.c. oraz art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 94 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W toku postępowania powód był zwolniony od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy. Żądanie pozwu podlegało uwzględnieniu co winno uzasadniać obciążenie kosztami postępowania strony pozwanej. Strona pozwana jest jednak objęta ustawowym zwolnieniem od opłat sądowych (art. 94 u.k.s.c.), zaś z dyspozycji art. 113 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wynika, iż nie istnieją podstawy do obciążenia kosztami strony zwolnionej od kosztów postępowania, która proces przegrała.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.